

ianuarie 2017

Această fișă nu impune obligații Curții și nu este exhaustivă

Egalitatea între femei și bărbați

„(...) Progresul în asigurarea egalității între femei și bărbați este în prezent un scop important al statelor membre ale Consiliului Europei și (...) numai unele considerente foarte puternice ar putea justifica o astfel de diferență de tratament ca fiind compatibilă cu Convenția (...). În special, trimiterea la tradiții, presupuse ca fiind de ordin general, sau atitudinile sociale majoritare care se păstrează într-o anumită țară nu sunt suficiente pentru a justifica o diferență de tratament pe criterii de sex. (...)” (*Konstantin Markin împotriva Rusiei*, [Hotărârea Marii Camere](#) din 22 martie 2012, punctul 127)

Articolul 14 (interzicerea discriminării) din [Convenția europeană a drepturilor omului](#) din 4 noiembrie 1950:

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Articolul 1 (interzicerea generală a discriminării) din Protocolul nr. 12 la Convenția din 4 noiembrie 2000:

„1. Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.

2. Nimeni nu va fi discriminat de o autoritate publică pe baza oricăruia dintre motivele menționate în paragraful 1.”

Dreptul la viață și interzicerea torturii și a pedepselor sau a tratamentelor inumane ori degradante

Violența domestică

[Opuz împotriva Turciei](#)

09 iunie 2009

Reclamanta a afirmat că autoritățile turce nu au protejat dreptul la viață al mamei sale care a fost omorâtă de soțul reclamantei și că autoritățile au dat dovadă de neglijență cu privire la actele de violență, amenințările cu moartea și maltratarile la care a fost supusă ea însăși de soțul său în mai multe rânduri. Aceasta s-a plâns, de asemenea, de lipsa unor dispoziții în legislația turcă care să protejeze femeile împotriva violenței în cadrul familiei.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat **încălcarea articolului 2** (dreptul la viață) din Convenția europeană a drepturilor omului în ceea ce privește uciderea mamei reclamantei și **încălcarea articolului 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție privind neîndeplinirea din partea statului a obligațiilor privind protejarea reclamantei. În plus, aceasta a constatat – pentru prima dată într-o cauză privind violența domestică – o **încălcare a articolului 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu articolele 2 și 3**. În această privință, Curtea a observat în special că violența domestică afecta în principal femeile, iar pasivitatea generalizată și

discriminatorie de care au dat dovadă autoritățile turce în acest caz a crea un climat propice acestui tip de violență. Violențele îndreptate împotriva părții interesate și a mamei sale trebuiau considerate ca fiind bazate pe sex și constituiau, prin urmare, o formă de discriminare împotriva femeilor. Pe de altă parte, în ciuda reformelor întreprinse de guvernul turc în ultimii ani, indiferența de care justiția, în general, a dat dovadă în materie și impunitatea de care se bucurau autorii – ilustrate în prezenta cauză – au relevat lipsa de hotărâre a autorităților turce de a lua măsurile adecvate pentru a remedia problema privind violența domestică.

A. împotriva Croatiei (nr. 55164/08)

14 octombrie 2010

Reclamanta a afirmat că autoritățile nu au protejat-o împotriva violențelor în cuplu la care a supus-o fostul soț, care suferea de o boală mintală, deși aceasta le informase cu privire la numeroasele agresiuni fizice și verbale comise de acesta și la amenințările cu moartea din partea acestuia. Aceasta s-a plâns, de asemenea, de caracterul discriminatoriu al legislației croate privind violența în cuplu.

Curtea a declarat **inadmisibilă plângerea** reclamantei **întemeiată pe articolul 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, mai ales pentru că partea interesată nu a prezentat suficiente elemente de probă (cum ar fi rapoarte sau statistici) adecvate pentru a demonstra caracterul discriminatoriu al măsurilor sau practicilor adoptate în Croația pentru a lupta împotriva violențelor domestice sau al efectelor acestor măsuri sau practici. Pe de altă parte, aceasta a constatat **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, având în vedere că autoritățile croate nu au pus în aplicare numeroasele măsuri dispuse de instanțe pentru a o proteja pe reclamantă sau pentru a rezolva problemele psihiatrice ale fostului soț, care în aparență sunt cauza comportamentului său violent.

Eremia și alții împotriva Republicii Moldova

28 mai 2013

Prima reclamantă și cele două fiice ale sale s-au plâns că autoritățile din Republica Moldova nu le-au protejat de comportamentul violent și abuziv al soțului și tatălui lor, care era ofițer de poliție.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție în privința primei reclamante, statuând că, în ciuda faptului că aveau cunoștință despre situație, autoritățile nu au luat nicio măsură efectivă împotriva soțului primei reclamante și nu au protejat-o pe aceasta împotriva continuării violențelor domestice la care a fost supusă. Pe de altă parte, Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu articolul 3**, statuând că acțiunile autorităților nu au constat numai în neîndeplinirea obligațiilor sau în amânarea privind abordarea actelor de violență împotriva primei reclamante, dar și în faptul că acțiunile respective au avut ca efect acceptarea acestora în mai multe reprize, ceea ce reflectă o atitudine discriminatorie împotriva primei reclamante în calitate de femeie. În această privință, Curtea a observat că constatările din Raportorul special al Națiunilor Unite privind violența împotriva femeilor, cauzele și consecințele sale nu făceau decât să confirme impresia că autoritățile nu au evaluat pe deplin gravitatea și dimensiunile violențelor domestice în Republica Moldova și efectele sale discriminatorii asupra femeilor.

A se vedea, de asemenea: **B. împotriva Republicii Moldova (nr. 61382/09)** și **Mudric împotriva Republicii Moldova**, Hotărârile din 16 iulie 2013 ; **N.A. împotriva Republicii Moldova (nr. 13424/06)**, Hotărârea din 24 septembrie 2013; **T.M. și C.M. împotriva Republicii Moldova**, Hotărârea din 28 ianuarie 2014.

Rumor împotriva Italiei

27 mai 2014

Reclamanta a afirmat că autoritățile nu i-au acordat asistență ca urmare a unui grav incident de violență domestică a cărei victimă a fost și că nu au protejat-o împotriva unor noi acte de violență. În plus, reclamanta considera că aceste deficiențe erau

rezultatul unei insuficiențe a cadrului legal din Italia în materie de combatere a violenței domestice și că, prin aceasta, a fost discriminată ca femeie.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, **luat separat sau coroborat cu articolul 14** (interzicerea discriminării). Aceasta a considerat că autoritățile italiene au instituit un cadru legal care să le permită adoptarea unor măsuri împotriva persoanelor acuzate de violență domestică și că acest cadru s-a dovedit eficient prin pedepsirea autorului infracțiunii a cărei victimă fusese reclamanta și prin împiedicarea repetării unor agresiuni violente împotriva integrității sale fizice.

M.G. împotriva Turciei (nr. 646/10)

22 martie 2016

Prezenta cauză privește violența în cuplu la care a fost supusă reclamanta în timpul căsătoriei, amenințările la adresa ei în urma divorțului și procedurile care au urmat. Reclamanta a reproșat în special autorităților interne că nu au prevenit violențele la care a fost supusă. Aceasta s-a plâns, de asemenea, de o discriminare permanentă și sistematică privind violența împotriva femeilor.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 3** (interzicerea tratamentelor inumane ori degradante) din Convenție, considerând că modul în care autoritățile turce au desfășurat urmărirea penală nu respectă cerințele prevăzute la articolul 3. De asemenea, Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu articolul 3**, statuând că, după pronunțarea divorțului (24 septembrie 2007) și până la intrarea în vigoare a unei noi legi (nr. 6284), la 20 martie 2012, cadrul legislativ instituit nu a garantat ca reclamanta, divorțată, să beneficieze de măsuri de protecție și considerând că aceasta din urmă a fost nevoită să trăiască cu teamă, timp de mai mulți ani după ce a sesizat instanțele naționale, din cauza comportamentului fostului ei soț.

Halime Kilic împotriva Turciei

28 iunie 2016

Prezenta cauză privește decesul fiicei reclamantei, ucisă de soțul său în ciuda faptului că a depus patru plângeri și a obținut trei ordine de protecție și de interdicții.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 2** (dreptul la viață), precum și **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 2** din Convenție. Aceasta a statuat în special că procedurile interne au fost insuficiente pentru a se conforma cerințelor prevăzute la articolul 2 din Convenție în vederea asigurării unei protecții fiicei reclamantei. Efectiv, prin faptul că instanțele nu au sancționat nerespectarea de către soțul acesteia din urmă a interdicțiilor care îi fuseseră impuse, acestea s-au dovedit a fi ineficiente, creând contextul unei impunități, astfel încât soțul își putea supune soția la violență, fără a-și face griji că va fi pedepsit. De asemenea, Curtea a calificat ca fiind inacceptabil faptul că fiica reclamantei a rămas defavorizată și fără protecție în fața violențelor soțului său, considerând că, trecând cu vederea peste repetarea actelor de violență și de amenințare cu moartea la care a fost supusă defuncta, autoritățile au creat un climat propice acestei violențe.

Interzicerea muncii forțate

Discriminarea împotriva bărbaților ținând cont de procentul mic de femei chemate în procese în calitate de jurați

Zarb Adami împotriva Maltei

20 iunie 2006

Începând din 1971, reclamantul a fost înscris pe lista juraților din Malta, iar numele său a rămas înscris până în 2002. Între 1971 și 1997, el a avut calitatea de jurat și de președinte al juriului în trei proceduri penale distincte. În 1997, acesta a fost chemat din

nou în calitate de jurat, însă nu s-a prezentat, drept urmare a fost sancționat cu o amendă de aproximativ 240 de euro. Pentru că nu a plătit amenda, a fost chemat în judecată în fața instanței penale. Reclamantul a afirmat că a fost victima unei discriminări bazate pe sex, procentul femeilor chemate în procese în Malta în calitate de jurați fiind ne semnificativ, și s-a plâns că a fost supus unui proces penal din cauza unei obligații civice care i-a fost impusă în mod discriminatoriu.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 4 alineatul (3) litera (d)** (interzicerea muncii forțate) din Convenție. Aceasta a observat în special că guvernul maltez susținea că diferența de tratament depindea de un anumit număr de factori: în primul rând, jurații erau aleși din rândul populației active în domeniul economiei și al profesiilor liberale; mai mult, persoanele care aveau obligații de familie puteau solicita să fie scutite de datoria de jurat și existau mai multe femei decât bărbați care puteau invoca dispoziția legală relevantă în acest sens și care puteau avea câștig de cauză; în sfârșit, „din motive culturale”, avocații apărării pot avea tendința de a contesta femeile jurați. Curtea avea îndoieli dacă elementele indicate de guvern sunt suficiente pentru a explica diferența semnificativă în ceea ce privește repartizarea datoriei de jurat. În plus, al doilea și al treilea element aveau legătură numai cu numărul de femei care au îndeplinit efectiv datoria de jurat și nu explicau numărul foarte scăzut al femeilor înscrise pe lista juraților. În orice caz, elementele avansate de guvern nu reprezentau decât explicații ale mecanismelor care au avut drept rezultat diferența de tratament reclamată. Totuși, guvernul nu a prezentat niciun argument valabil în fața Curții pentru a oferi o justificare convenabilă în ceea ce privește această diferență. În special, nu s-a stabilit că diferența de tratament urmărea un scop legitim, nici că exista un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul urmărit.

Obligația impusă numai bărbaților de a efectua serviciul de pompier sau, în caz contrar, de a plăti o contribuție financiară

Karlheinz Schmidt împotriva Germaniei

18 iulie 1994

Reclamantul pretindea că este victima unei discriminări bazate pe sex în măsura în care, în Landul Bade-Wurtemberg, numai bărbații erau obligați să efectueze serviciul de pompier sau, în caz contrar, de a plăti o contribuție financiară.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 4 alineatul (3) litera (d)** (interzicerea muncii forțate) din Convenție. Aceasta a constatat în special că, în Germania, anumite landuri nu impun în acest domeniu constrângeri diferite în funcție de sex și că, inclusiv în Bade-Wurtemberg, femeile sunt admise să efectueze servicii în corpul pompierilor voluntari. Pe de altă parte, independent de problema de a ști dacă există motive pentru a trata în mod diferit bărbații și femeile în ceea ce privește îndeplinirea serviciului obligatoriu de pompier, un element este decisiv în această speță: respectiva obligație nu există decât în drept și în teorie. Numărul de voluntari fiind întotdeauna suficient, nicio persoană de sex masculin nu este obligată în practică să îndeplinească serviciul de pompieri. În sfârșit, contribuția financiară a pierdut - nu în drept, ci în fapt - caracterul ei compensatoriu, pentru a deveni singura obligație reală. Curtea a considerat că o diferență de tratament pe criterii de sex nu se va justifica niciodată pentru plata unei asemenea contribuții.

Dreptul la libertate și la siguranță

Caracterul pretins disproportional al dispozițiilor privind aplicarea pedepsei cu închisoarea pe viață

Khamtokhu si Aksenchik împotriva Rusiei

24 ianuarie 2017 (Marea Cameră)

În prezenta cauză, reclamantii, doi bărbați adulți condamnați la închisoare pe viață pentru mai multe infracțiuni penale grave, s-au plâns de discriminarea în raport cu alte categorii de condamnați (femeile, persoanele cu vârsta sub 18 ani la momentul comiterii infracțiunii sau persoanele cu vârsta de peste 65 de ani la momentul pronunțării verdictului) care nu pot fi condamnați la închisoare pe viață.

Marea Cameră a constatat **neîncălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 5** (dreptul la libertate și la siguranță) din Convenție în ceea ce privește diferența de tratament bazată pe vârstă privind impunerea pedepsei cu închisoarea pe viață în Rusia și **neîncălcarea articolului 14, coroborat cu articolul 5**, în ceea ce privește diferența de tratament pe criterii de sex. Curtea a considerat că justificarea diferenței de tratament între reclamantii și anumite categorii de infractori, și anume de a promova principiile justiției și umanității, a fost legitimă. În plus, Marea Cameră a considerat că exceptarea anumitor categorii de infractori de la închisoarea pe viață este un mijloc proporțional pentru punerea în aplicare a acestor principii. Pentru a ajunge la această concluzie, Curtea a avut în vedere funcționarea practică a închisorii pe viață în Rusia, atât în ceea ce privește metodele de impunere a acestei pedepse, cât și posibilitatea unor controale ulterioare. Aceasta a observat în special că pedepsele cu închisoarea pe viață aplicate reclamantilor nu au fost nici arbitrare, nici excesive și vor fi revizuite după 25 de ani. În plus, Marea Cameră a ținut cont de marja de apreciere mare de care beneficiază statele contractante în materie de politici penale, având în vedere lipsa unui consens european privind pedeapsa cu închisoarea pe viață, cu excepția cazului infractorilor minori care sunt excluși de la închisoarea pe viață în toate statele membre, fără excepție. În realitate, pare dificil ca organul legislativ rus să fie criticat pentru că a decis excluderea anumitor grupuri de infractori de la închisoarea pe viață, o astfel de excludere reprezentând, în acest sens, un progres social în materie de penologie.

Dreptul la un proces echitabil

Acțiunea în tăgăduirea paternității

A se vedea în continuare „Dreptul la respectarea vieții private și de familie”.

Motivare în susținerea unei hotărâri bazate pe diferența de sex

Schuler-Zraggen împotriva Elvetiei

24 iunie 1993

Reclamanta, care a depus o cerere pentru obținerea unei pensii de invaliditate, a afirmat în special că Curtea Federală de Asigurări și-a întemeiat hotărârea în cauza menționată pe o „ipoteză bazată pe experiența curentă”, și anume pe faptul că multe femei căsătorite își întrerup activitatea profesională la nașterea primului copil, reluând-o mai târziu. Tribunalul a dedus că partea interesată a renunțat la locul de muncă deși nu a avut probleme de sănătate. Reclamanta a afirmat că această ipoteză a reprezentat o discriminare pe criterii de sex.

În lipsa unei justificări obiective și rezonabile, Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 6 alineatul (1)** (dreptul la un proces echitabil) din Convenție. Aceasta a constatat în special că Curtea Federală de Asigurări a reluat, la rândul său, ipoteza luată în calcul de comisia de recurs privind încetarea activității femeilor devenite mame și nu a încercat să cerceteze temeinicia respectivei ipoteze, prin judecarea argumentelor contrare. Astfel cum era formulată în hotărârea instanței supreme, ipoteza în cauză nu a putut fi considerată, așa cum a afirmat guvernul elvețian, drept o simplă remarcă auxiliară, formulată cu stângăcie, dar cu un efect neglijabil. Din contră, aceasta a constituit unica bază a motivării adoptate, căpătând astfel un caracter decisiv, și a introdus o diferență de tratament exclusiv bazată pe criteriile de sex.

Neexecutarea unei hotărâri care admite discriminarea pe criterii de sex

García Mateos împotriva Spaniei

19 februarie 2013

Angajată într-un supermarket, reclamantei i-a fost refuzată cererea privind reducerea programului de lucru, întrucât deținea custodia legală a fiului său care avea mai puțin de șase ani. Aceasta s-a plâns în special de faptul că Curtea Constituțională din Spania nu i-a asigurat despăgubiri pentru încălcarea principiului care interzice discriminarea pe criterii de sex, constatată de ea însăși. Reclamanta a invocat o încălcare a dreptului său la un proces echitabil într-un termen rezonabil și a considerat că principiul nediscriminării bazate pe sex a fost încălcat în ceea ce o privește.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 6 alineatul (1)** (dreptul la un proces echitabil într-un termen rezonabil), **coroborat cu articolul 14** (interzicerea discriminării) din Convenție. Aceasta a considerat că încălcarea principiului nediscriminării bazate pe sex constată de către Curtea Constituțională din Spania în ceea ce o privește pe reclamantă nu a fost reparată niciodată, având în vedere neexecutarea deciziei pronunțate în favoarea sa și lipsa unei despăgubiri la care avea dreptul.

Dreptul la respectarea vieții private și de familie

Acțiunea în tăgăduirea paternității

Rasmussen împotriva Danemarcei

28 noiembrie 1984

Prezenta cauză privește imposibilitatea reclamantului de a introduce o acțiune în tăgăduirea paternității după divorțul de soția sa, din cauza unei legi din 1960 care limita în timp dreptul tatălui de a tăgădui paternitatea unui copil născut pe durata căsătoriei, dar care îi permitea mamei să conteste paternitatea în orice moment.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 6** (dreptul la un proces echitabil) **și cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, considerând că diferența de tratament stabilită între soț și soție pornea de la ideea că termenele pentru introducerea unei acțiuni în tăgăduirea filiației erau mai puțin necesare pentru mamă decât pentru tată, deoarece interesele mamei coincideau, de regulă, cu cele ale copilului, acesta fiind încredințat mamei în majoritatea cazurilor de divorț sau separare. Aceasta a considerat că în 1982 parlamentul danez a modificat normele în vigoare deoarece a considerat că motivele care stăteau la baza Legii din 1960 nu mai erau conforme cu evoluția societății; din acest lucru nu se poate deduce însă că modul în care analizase situația în urmă cu 22 de ani era lipsit de argumente.

Mizzi împotriva Maltei

12 ianuarie 2006

În 1966, soția reclamantului a rămas însărcinată. În anul următor, cuplul s-a despărțit. În temeiul dreptului maltez, reclamantul a fost considerat în mod automat tatăl copilului care se născuse între timp și a fost înregistrat ca fiind tatăl natural al acestuia. În urma unui test ADN care, în opinia părții interesate, a stabilit că nu era tatăl copilului, acesta a introdus o acțiune în contestarea paternității, însă în zadar. Reclamantul s-a plâns că a fost privat de accesul la o instanță, afirmând că prezumția irefragabilă de paternitate aplicată în cauza sa reprezenta o ingerință disproporționată în exercitarea dreptului său la respectarea vieții private și de familie. În plus, el a susținut că a suferit o discriminare, având în vedere că celelalte părți care aveau un interes în a stabili paternitatea în această cauză nu au fost supuse aceluiași condiții și termene stricte.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 6 alineatul (1)** (dreptul la un proces echitabil), **încălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie), precum și **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolele 6 și 8** din Convenție. În această privință, având în vedere că, pentru a introduce o acțiune în contestarea paternității, reclamantul a fost supus unor termene care nu se aplicau celorlalte „părți interesate”, Curtea a considerat că aplicarea rigidă a termenului și refuzul Curții Constituționale malteze de a autoriza o excepție de la această regulă au privat reclamantul de exercitarea drepturilor sale garantate de articolele 6 și 8 din Convenție, în timp ce celelalte părți interesate au beneficiat și beneficiau încă de aceste drepturi.

Calcularea unei pensii de invaliditate

di Trizio împotriva Elveției

2 februarie 2016

Reclamanta a lucrat inițial cu normă întreagă, însă a trebuit să renunțe la locul de muncă în iunie 2002 din cauza unor probleme dorsolombare. Aceasta a primit o alocație pentru handicap de 50 % pentru perioada cuprinsă între iunie 2002 și nașterea gemenilor săi. Alocația a fost ulterior anulată din cauza aplicării „metodei combinate”, conform căreia, chiar dacă nu ar fi avut handicap, partea interesată nu ar fi lucrat cu normă întreagă după nașterea copiilor săi. Reclamanta s-a plâns că a fost victima unei discriminări bazate pe sex.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, nefiind convinsă de faptul că diferența de tratament la care a fost supusă reclamanta s-a întemeiat pe o justificare rezonabilă. Curtea a acceptat argumentul guvernului elvețian conform căruia obiectivul asigurării de handicap a fost de a asigura persoanele împotriva riscului de incapacitate de a desfășura o activitate remunerată sau sarcinile de rutină pe care asiguratul le-ar fi putut realiza dacă ar fi rămas într-o stare de sănătate bună. Totuși, aceasta a considerat că obiectivul în cauză trebuie evaluat prin prisma egalității între femei și bărbați. În cazul reclamantei, Curtea a observat că aceasta ar fi primit probabil o alocație parțială de handicap dacă ar fi lucrat cu normă întreagă sau și-ar fi dedicat timpul integral sarcinilor casnice. Deoarece a lucrat anterior cu normă întreagă, aceasta a primit inițial alocația și a continuat să o primească până la nașterea copiilor săi. Astfel, era clar că decizia prin care se refuza dreptul său la alocație s-a bazat pe afirmația ei conform căreia dorește să își reducă orele de lucru pentru a avea grijă de copii și de locuința ei. În practică, pentru majoritatea femeilor care doreau să lucreze cu jumătate de normă în urma nașterii copiilor lor, metoda combinată, aplicată în proporție de 98 % pentru femei, s-a dovedit a fi o sursă de discriminare.

Alegerea numelui de familie și transmiterea numelor părinților copiilor acestora

Burghartz împotriva Elveției

22 februarie 1994

Reclamanții s-au căsătorit în Germania în 1984 și, conform legii germane, aceștia au ales numele de familie al soției, „Burghartz”, soțul folosindu-se de dreptul său de a-și plasa numele de familie în fața acestuia, numindu-se astfel „Schnyder Burghartz”. Având în vedere că starea civilă elvețiană (*Zivilstandsamt*) a înregistrat numele „Schnyder” ca fiind numele lor de familie comun, cuplul a depus o cerere pentru a înlocui acest nume cu „Burghartz” pentru familie, iar „Schnyder Burghartz” pentru al doilea reclamantul. Reclamanții s-au plâns Curții că autoritățile elvețiene i-au refuzat celui de-al doilea reclamant dreptul de a-și pune propriul nume de familie înaintea numelui lor de familie, deși legea elvețiană acordă această posibilitate femeilor căsătorite care și-au ales ca nume de familie numele de familie al soților lor. Aceștia au spus că o astfel de practică constituie o discriminare pe criterii de sex.

Curtea a constatat că diferența de tratament reclamată este lipsită de justificare obiectivă și rezonabilă și, în consecință, **este contrară articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. În special, aceasta nu a fost convinsă de argumentul guvernului elvețian care, pentru a susține sistemul cu privire la care s-a depus o plângere, s-a bazat pe preocuparea legiuitorilor elvețieni ca unitatea familiei să se reflecte într-un singur nume comun. Într-adevăr, unitatea familiei nu ar fi mai puțin reflectată dacă soțul și-ar adăuga propriul nume de familie la cel al soției sale, adoptat ca nume de familie comun, decât prin măsura inversă admisă de Codul Civil. În al doilea rând, nu s-ar putea spune că aici este o problemă de tradiție autentică: femeile măritate au beneficiat de dreptul de care dorea să beneficieze reclamantul abia din anul 1984. De altfel, Convenția trebuie să fie interpretată în contextul condițiilor actuale, mai ales al importanței principiului nediscriminării. În plus, nu a rezultat o distincție în alegerea de către soți a unuia dintre numele lor de familie ca nume de familie preferat celuilalt. Contrar celor susținute de guvern, nu s-ar putea spune că aceasta reprezintă un act de intenție mai mult din partea soțului decât din partea soției. Prin urmare, prevederea unor consecințe diferite în fiecare caz a fost nejustificată. În cele din urmă, la fel ca și în cazul celorlalte tipuri de nume de familie, cum ar fi numele compus sau orice alt mod informal de utilizare, Curtea Federală însuși le-a diferențiat de numele de familie legal care este singurul care poate să apară în actele oficiale ale unei persoane. Prin urmare, acestea nu ar putea fi considerate drept echivalente ale respectivului nume.

Losonci Rose și Rose împotriva Elveției

9 noiembrie 2010

Înainte de a se căsători, reclamanții - un cetățean maghiar și soția sa, cetățean elvețian - au anunțat registrul de stare civilă că intenționează să își păstreze propriile nume de familie, nu să aleagă un nume dublu pentru unul dintre ei. Ca urmare a refuzului autorităților, părțile interesate au decis, pentru a se putea căsători, să preia numele de familie al soției ca nume de familie. După căsătorie, reclamantul a solicitat, conform dreptului său național, ca numele de familie dublu, pe care acesta și-l alesese provizoriu, să fie înlocuit în registrul de stare civilă doar cu numele său de familie inițial, fără a se produce vreo modificare în numele de familie al soției sale. Curtea Federală a respins cererea, susținând că decizia anterioară a primului reclamant de a prelua numele soției sale ca nume de familie însemna că dorința lui de a-și supune numele legii maghiare este acum caducă. Conform declarației reclamanților, nu ar fi putut să apară o astfel de situație dacă sexele lor ar fi fost invers, deoarece numele de familie al soțului ar fi devenit automat nume de familie, iar soția ar fi fost liberă să aleagă numele de familie reglementat de dreptul său național.

Având în vedere că justificarea adusă de guvernul elvețian nu pare să fie rezonabilă, iar

diferența de tratament a fost discriminatorie, Curtea a statuat că regulile în vigoare din Elveția au generat o situație de discriminare între cuplurile binaționale, în funcție de naționalitatea elvețiană a bărbatului sau a femeii, și a constatat, prin urmare, **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. În prezenta cauză, Curtea a observat în special că se contura un acord între statele membre ale Consiliului Europei cu privire la egalitatea dintre soți în alegerea numelui de familie, iar activitățile Națiunilor Unite vizau recunoașterea dreptului fiecărui partener căsătorit de a-și păstra propriul nume de familie sau de a avea o contribuție egală în alegerea unui nou nume de familie.

Ünal Tekeli împotriva Turciei

16 noiembrie 2004

În urma căsătoriei sale din 1990, reclamanta, care era atunci avocat stagiar, a preluat numele de familie al soțului ei. Deoarece în viața profesională era cunoscută sub numele de fată, aceasta a continuat să îl folosească în fața numelui său de familie legal, care era cel al soțului ei. Totuși, aceasta nu putea să folosească ambele nume împreună pe documente oficiale. Reclamanta s-a plâns în special de faptul că a fost victima unei discriminări rezultate din faptul că numai bărbații căsătoriți își pot purta numele de familie după ce se căsătoresc.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. Aceasta a considerat că argumentul guvernului turc conform căruia acordarea numelui de familie al bărbatului familiei derivă dintr-o tradiție menită a reflecta unitatea familiei prin deținerea aceluiași nume nu este un factor decisiv; unitatea familiei ar putea să rezulte din alegerea numelui de familie al soției sau al unui nume comun ales de cuplul căsătorit. Mai mult, unitatea familiei ar putea fi păstrată și consolidată în cazul în care un cuplu căsătorit alege să nu poarte un nume de familie comun, confirmând astfel soluția adoptată în alte sisteme juridice europene. În consecință, obligația impusă femeilor căsătorite, în interesul unității familiei, de a purta numele de familie al soțului chiar dacă și-ar putea pune numele de fată în fața acestuia, nu a avut nicio justificare obiectivă și rezonabilă. Observând, în mod special, faptul că se conturează un acord între statele membre ale Consiliului Europei privind alegerea numelui de familie al soților în egală măsură, Curtea a precizat în această hotărâre faptul că Turcia pare să fie singurul stat membru care impune în mod legal numele de familie al soțului ca nume de familie al cuplului, prin urmare, pierderea automată a numelui de fată al femeii la căsătorie, chiar dacă cuplul a luat altă decizie. Desigur, reformele întreprinse în Turcia în noiembrie 2001 au vizat plasarea femeilor căsătorite pe picior de egalitate cu soții lor în ceea ce privește reprezentarea cuplului, activitățile și deciziile economice care urmau să fie luate și care afectează familia și copiii. Cu toate acestea, au rămas neschimbate dispozițiile privind numele de familie după căsătorie, inclusiv cele care obligă femeile măritate să preia numele de familie al soțului lor.

A se vedea, de asemenea: **Tuncer Günes împotriva Turciei**, Hotărârea din 3 septembrie 2013.

Cusan și Fazzo împotriva Italiei

7 ianuarie 2014

Prezenta cauză privește acțiunea în contestarea transmiterii numelui de familie al tatălui copiilor săi. Reclamantii, un cuplu căsătorit, s-au plâns în special de refuzul autorităților italiene de a da curs cererii lor de a da fiicei lor numele de familie al mamei acesteia, precum și de faptul că legislația italiană de la acea dată impunea obligația acordării numelui de familie al tatălui copiilor legitimi ai acestuia. Aceștia au considerat că legea ar fi trebuit să permită părinților să aleagă numele de familie al copiilor lor.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, din cauza faptului că, la data nașterii fiicei lor, reclamantilor le-a fost imposibil să o înregistreze în

registrele stării civile sub numele de familie al mamei ei. Această imposibilitate a rezultat dintr-o deficiență a sistemului juridic italian, conform căruia orice „copil legitim” era trecut în registrul de stare civilă sub numele de familie al tatălui, fără posibilitate de derogare, chiar și în cazul în care soții au convenit să folosească numele de familie al mamei. În consecință, Curtea a indicat, în temeiul **articolului 46** (forța obligatorie și executarea hotărârilor) din Convenție, că se prevede reformarea legislației și/sau practicii italiene pentru asigurarea compatibilității acesteia cu concluziile prezentei hotărâri și a conformității cu cerințele de la articolele 8 și 14 din Convenție.

Concediul pentru creșterea copilului și indemnizația pentru creșterea copilului

Petrovic împotriva Austriei

27 martie 1998

La data respectivă, reclamantul era student și lucra cu jumătate de normă. Soția sa, care terminase deja studiile universitare și era funcționar public într-un minister federal, a născut în februarie 1989. Ea a continuat să lucreze în timp ce partea interesată a intrat în concediu pentru creșterea copilului pentru a îngriji copilul. Reclamantul s-a plâns de refuzul autorităților austriece de a-i acorda indemnizația pentru creșterea copilului în baza Legii din 1977 privind alocațiile de șomaj, care prevedea că doar mamele au dreptul să primească astfel de plăți. Reclamantul a pretins că a fost victima unei discriminări bazate pe sex.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, statuând că refuzul autorităților austriece de a acorda reclamantului indemnizația pentru creșterea copilului nu a depășit marja de apreciere care le este permisă și că, prin urmare, diferența de tratament reclamată nu a fost discriminatorie în sensul articolului 14. În mod specific, era clar că, la data respectivă, majoritatea statelor contractante nu prevedeau plata indemnizațiilor pentru creșterea copilului către tați. Într-adevăr, era relativ recentă ideea ca statul să acorde ajutor financiar mamei sau tatălui, la alegerea cuplului, pentru ca părintele în cauză să poată sta acasă pentru a avea grijă de copii. Inițial, măsurile de asigurare socială de acest gen, cum ar fi concediul de creștere a copilului, au fost concepute în primul rând pentru a proteja mamele și a le permite acestora să aibă grijă de sugari. Pe măsură ce societatea a trecut la o distribuție egală a responsabilităților între bărbați și femei pentru educarea copiilor lor, statele contractante au introdus treptat măsuri care se extind la tați, precum dreptul la concediul pentru creșterea copilului. În acest sens, legea austriacă a evoluat în același mod, organul legislativ adoptând în 1989 dispoziții care prevăd concediul pentru creșterea copilului pentru tați. În paralel, eligibilitatea pentru indemnizația pentru creșterea copilului s-a extins la tați în 1990. Prin urmare, pare dificil să se lanseze critici la adresa organului legislativ austriac pentru că a introdus treptat, reflectând evoluția societății în sfera respectivă, legi care erau, ținând cont de toate aspectele, foarte progresive în Europa. În plus, exista la acea vreme o disparitate foarte mare între sistemele juridice ale statelor contractante în acest domeniu. Deși o mare parte dintre state au luat măsuri care acordă taților dreptul la concediul pentru creșterea copilului, același lucru nu este valabil în ceea ce privește indemnizația pentru creșterea copilului, pe care doar câteva state o acordă taților.

Konstantin Markin împotriva Rusiei

22 martie 2012 (Marea Cameră)

Prezenta cauză privește refuzul autorităților ruse de a acorda reclamantului, un operator de informații radio din cadrul forțelor armate, divorțat, dreptul la concediul pentru creșterea copilului. Reclamantul s-a plâns, prin urmare, de o diferență de tratament față de femeile angajate din cadrul forțelor armate și al societății civile.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), coroborat cu

articolul 8 (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, statuând că excluderea militarilor bărbați de la dreptul la concediu pentru creșterea copilului, în timp ce militarii femei aveau dreptul la un astfel de concediu, nu poate fi considerată justificată în mod rezonabil sau obiectiv. Diferența de tratament, a cărei victimă a fost reclamantul, a reprezentat așadar discriminare pe criterii de sex. În mod specific, examinând situația din statele părți la Convenție, Curtea a precizat că în majoritatea țărilor europene, inclusiv în Rusia, legile permit în egală măsură bărbaților și femeilor din sectorul civil să intre în concediu pentru creșterea copilului. În plus, într-un număr semnificativ de state membre, atât militarii bărbați, cât și militarii femei au dreptul la concediul pentru creșterea copilului. Aceasta a demonstrat că societățile europene contemporane au evoluat spre o distribuție egală a responsabilității între bărbați și femei în ceea ce privește educația copiilor. Prin această hotărâre, Curtea a acceptat faptul că, dată fiind importanța armatei în asigurarea securității naționale, s-ar putea justifica impunerea anumitor restricții în legătură cu dreptul la concediul pentru creșterea copilului, cu condiția ca acestea să nu fie discriminatorii (de exemplu cadre militare, bărbați sau femei, ar putea fi excluse de la dreptul la concediul pentru creșterea copilului dacă nu pot fi înlocuite cu ușurință din cauza poziției lor ierarhice specifice, a calificărilor tehnice rare sau a implicării în acțiuni militare pe teren). Pe de altă parte, în Rusia, dreptul la concediul pentru creșterea copilului depinde exclusiv de sexul cadrelor militare. Excluzând militarii bărbați de la dreptul la concediul pentru creșterea copiilor, prevederea legală a impus o restricție globală. O astfel de restricție generală și automată aplicată unui grup de oameni pe baza sexului acestora nu se încadrează astfel în nicio marjă de apreciere acceptabilă a statului. Dat fiind faptul că reclamantul, operator radio, ar fi putut fi înlocuit cu ușurință în funcția lui, nu a existat nicio justificare pentru excluderea acestuia de la dreptul la concediu de creștere a copilului.

Hulea împotriva României

2 octombrie 2012

Prezenta cauză privește refuzul de a acorda despăgubiri unui militar pentru discriminare cu privire la dreptul său la concediul pentru creșterea copilului.

Curtea a constata **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție, statuând că refuzul instanțelor române de a-i acorda reclamantului despăgubiri pentru încălcarea dreptului său de a nu fi discriminat în exercitarea drepturilor sale cu privire la viața sa de familie nu pare să fi fost fondat pe motive suficiente. În acest sens, a fost irelevant faptul că Curtea de Apel nu a prezentat motive discriminatorii în hotărârea sa, deoarece a refuzat, fără motive suficiente, să acorde despăgubiri pentru daunele morale provocate prin discriminarea suferită de către reclamant din cauza refuzului de a i se acorda concediul pentru creșterea copilului.

Concedierea pe criterii de sex

Emel Boyraz împotriva Turciei

2 decembrie 2014

Prezenta cauză privește concedierea din sectorul public - o companie de electricitate de stat - pe motive bazate pe sex. Reclamanta a lucrat ca agent de securitate timp de aproape trei ani înainte să fie concediată în martie 2004 pentru că nu este bărbat și că nu a finalizat stagiul militar. Aceasta a considerat că deciziile emise împotriva ei în cadrul procedurii interne au constituit o discriminare pe criterii de sex. Aceasta s-a plâns totodată de durata excesivă și de caracterul inechitabil al procedurii administrative care a avut drept rezultat concedierea sa.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție. În opinia Curții, simplul fapt că agenții de securitate trebuie să lucreze în schimburi de noapte și în zone rurale și că trebuie să folosească arme de foc și forța fizică în cazuri de agresiuni nu justifică ca atare nicio diferență de tratament între femei și bărbați. Mai mult, motivele concedierii reclamantei nu au constatat în incapacitatea acesteia de a-și asuma astfel de

riscuri sau responsabilități, neexistând niciun element care să indice faptul că aceasta nu și-a îndeplinit sarcinile, ci în hotărârile emise de instanțele administrative turce. În plus, Curtea a considerat că instanțele administrative nu au motivat suficient cerința conform căreia numai agenți de sex masculin pot fi angajați ca agenți de securitate în cadrul sucursalei companiei de electricitate de stat. Curtea a constatat, de asemenea, în prezenta cauză, **încălcarea articolului 6 alineatul (1)** (dreptul la un proces echitabil într-un termen rezonabil) din Convenție.

Reguli privind imigrația

Abdulaziz, Cabales si Balkandali împotriva Regatului Unit

28 mai 1985

Reclamantele erau stabilite în mod legal și permanent în Regatul Unit. Conform regulilor privind imigrația în vigoare la momentul respectiv, soților lor li s-a refuzat permisiunea de a rămâne cu sau de a li se alătura acestora în țara respectivă ca soți. Reclamantele au susținut în special că, din acest motiv, au fost victime ale unei practici de discriminare pe criterii de sex și rasă.

Curtea a susținut că reclamantele nu au fost victime ale discriminării pe criterii de rasă. În schimb, aceasta a constatat că părțile interesate au fost victime ale discriminării pe criterii de sex (diferența de tratament între imigranții bărbați și femei în ceea ce privește permisiunea soțului care nu este cetățean al statului de a intra sau a rămâne în țară), **cu încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie) din Convenție.

Libertatea de gândire, de conștiință și de religie

Purtarea de veșminte religioase

Dahlab împotriva Elvetiei

15 februarie 2001 (decizii privind admisibilitatea)

Reclamanta, un institutor care s-a convertit la islamism, s-a plâns de decizia autorităților școlare de a-i interzice să poarte un văl pe cap în timp ce predă, această decizie fiind în cele din urmă susținută de către Curtea Federală în 1997. Aceasta a declarat în special că interdicția impusă de autoritățile elvețiene reprezintă o discriminare pe criterii de sex, în sensul că un bărbat care aparține credinței musulmane poate predă într-o școală de stat fără a fi supus niciunei forme de interdicție.

Curtea a declarat cererea ca fiind **inadmisibilă** din lipsă vădită de temeii. Aceasta a precizat în special că interdicția aplicată reclamantei, în contextul activității sale profesionale, de a purta vălul islamic nu a vizat-o pe ea ca aparținând sexului feminin, ci a urmărit scopul legitim de asigurare a neutralității sistemului de învățământ primar de stat. O astfel de măsură ar putea fi aplicată, de asemenea, unui bărbat care, în împrejurări similare, ar purta îmbrăcăminte care l-ar identifica în mod clar ca fiind adept al unei credințe diferite. În consecință, Curtea a concluzionat că nu s-a produs nicio discriminare pe criterii de sex în cauza de față.

Leyla Sahin împotriva Turciei

10 noiembrie 2005 (Marea Cameră)

Provenind dintr-o familie tradițională care practica religia musulmană, reclamanta a considerat că era de datoria ei religioasă să poarte vălul islamic. Aceasta s-a plâns în legătură cu o circulară adoptată în 1998, atunci când era studentă la Facultatea de Medicină din Istanbul, care interzicea studenților să poarte un astfel de văl la ore sau în timpul examenelor, ceea ce a determinat-o în cele din urmă să părăsească țara și să își continue studiile în Austria.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 9** (libertatea de gândire, de conștiință și de religie) din Convenție. Aceasta a precizat în mod specific faptul că principiul laicismului a

fost, astfel cum a fost interpretat de Curtea Constituțională din Turcia, principalul considerent care a stat la baza interdicției de a purta simboluri religioase în universități. Într-un astfel de context în care valorile pluralismului, ale respectării drepturilor altor persoane și, în special, ale egalității bărbaților și femeilor în fața legii sunt învățate și puse în practică, este de înțeles faptul că autoritățile competente ar trebui să își dorească să păstreze caracterul laic al instituției în cauză și, astfel, să considere ca fiind contrară acestor valori admiterea purtării veșmintelor religioase, inclusiv, în cauza de față, a vălului islamic.

S.A.S. împotriva Franței (nr. 43835/11)

1 iulie 2014 (Marea Cameră)

Prezenta cauză privește plângerea unui femei franceze care practică religia musulmană, conform căreia acestea nu i s-a mai permis să își acopere complet chipul cu vălul în public după intrarea în vigoare la 11 aprilie 2011 a unei legi care interzice ascunderea chipului în locuri publice.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 8** (dreptul la respectarea vieții private și de familie), **neîncălcarea articolului 9** (libertatea de gândire, de conștiință și de religie) și **neîncălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării), **coroborat cu articolul 8 sau cu articolul 9** din Convenție. În această hotărâre, Curtea a precizat în mod specific faptul că un stat parte nu poate invoca egalitatea între femei și bărbați pentru a interzice o practică pe care femeile, precum reclamanta, o revendicau în contextul exercitării drepturilor consacrate prin articolele 8 și 9 din Convenție, decât dacă s-ar putea înțelege faptul că persoanele ar putea fi protejate în acest sens de exercitarea propriilor drepturi și libertăți fundamentale.

Protecția proprietății

Dreptul la un permis de refugiat (și astfel la un ajutor pentru locuință)

Vrountou împotriva Ciprului

13 octombrie 2015

Reclamanta s-a plâns în special de refuzul autorităților de a-i acorda un permis de refugiat, refuz care ar priva-o de o serie de beneficii, inclusiv ajutorul pentru locuință. Aceasta a pretins totodată că refuzul, motivat de faptul că era fiica unei femei strămutate, și nu a unui bărbat strămutat, a reprezentat discriminare pe criterii de sex și că nicio autoritate din Cipru, inclusiv instanțele, nu a examinat temeinicia plângerii ei. După ce reclamanta a introdus un recurs la Curtea Europeană, sistemul introdus în 1974 pentru victimele războiului și persoanele strămutate din zonele ocupate de forțele armate turce sau evacuate pentru îndeplinirea cerințelor Gărzii Naționale a fost modificat, astfel încât copiii femeilor strămutate au devenit eligibili pentru ajutorul pentru locuință în aceleași condiții ca și copiii bărbaților strămutați, începând din anul 2013.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu articolul 1** (protecția proprietății) din **Protocolul nr. 1** la Convenție. Aceasta a stabilit mai întâi existența unei diferențe de tratament pe criterii de sex din cauza faptului că, având dreptul la un permis de refugiat (și astfel la ajutor pentru locuință), copiii bărbaților strămutați au beneficiat de tratament preferențial față de copiii femeilor strămutate. Referitor la întrebarea dacă a existat o justificare rezonabilă și obiectivă pentru această diferență de tratament, principalul argument prezentat de către guvern l-au constituit diferențele socioeconomice dintre femei și bărbați, care se presupune că existau în Cipru la data introducerii acestui sistem. Cu toate acestea, Curtea a reamintit că astfel de referiri la „tradiții, uzanțe sau atitudini sociale majoritare” au reprezentat o justificare insuficientă pentru o diferență de tratament pe criterii de sex. Referitor la marja de apreciere de care se pretinde că a beneficiat statul în alegerea momentului și a mijloacelor de extindere a sistemului din 1974 la copiii femeilor

strămutate, Curtea a precizat că sistemul a exclus copiii femeilor strămutate timp de aproape patruzeci de ani. Doar considerentele bugetare nu ar putea justifica o astfel de diferență de tratament bazată numai pe sex, mai ales atunci când extinderile succesive ale sistemului din perioada 1974-2013 au avut în sine consecințe financiare. Mai mult, faptul că sistemul a persistat atât de mult timp și s-a bazat totuși în continuare doar pe rolurile familiei tradiționale, așa cum au fost acestea înțelese în 1974, a însemnat că statul a depășit orice marjă de apreciere de care a beneficiat în acest domeniu. Numai niște motive foarte convingătoare ar fi putut justifica o astfel de diferență de tratament pe parcursul unei perioade atât de lungi. Nu s-a dovedit că există vreun motiv. Prin urmare, nu a existat nicio justificare obiectivă și rezonabilă pentru diferența de tratament în speță. Curtea a constatat, de asemenea, **încălcarea articolului 13** (dreptul la un remediu efectiv) din Convenție, din cauza lipsei remediilor efective la data respectivă care să permită reclamantei să conteste caracterul discriminatoriu al sistemului.

Dreptul la prestațiile de securitate socială

Stec și alții împotriva Regatului Unit

12 aprilie 2006 (Marea Cameră)

Reclamanții din această cauză, doi bărbați și două femei, s-au plâns că au suferit o discriminare pe criterii de sex în ceea ce privește eligibilitatea pentru indemnizația pentru venituri reduse (*Reduced Earnings Allowance* – „REA”¹) ca urmare a modificărilor legislative care au asociat sistemul REA sistemului de pensii². Pentru toți reclamanții, această schimbare a determinat în diferite moduri o reducere a venitului care ar fi putut fi evitată dacă ar fi fost de sexul opus lor și, prin urmare, supuși altui prag de vârstă de pensionare.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu articolul 1** (protecția proprietății) **din Protocolul nr. 1**. Aceasta a constatat că diferența dintre bărbați și femei sub aspectul vârstei legale de pensionare în Regatul Unit a fost menită inițial să corecteze poziția economică dezavantajată a femeilor. Diferența respectivă a continuat să fie justificată în mod rezonabil și obiectiv de acest considerent până la data la care schimbările sociale și economice au eliminat nevoia de aplicare a unui tratament special pentru femei. Deciziile guvernului britanic cu privire la data reformei și la mijloacele precise de îndreptare a situației de inegalitate nu au fost în mod vădit nerezonabile. În mod similar, decizia de a asocia eligibilitatea pentru REA sistemului de pensionare a fost justificată în mod rezonabil și obiectiv, dat fiind faptul că indemnizația era prevăzută pentru a compensa capacitatea redusă de a realiza un venit pe durata vieții profesionale a unei persoane.

Barrow împotriva Regatului Unit, Pearson împotriva Regatului Unit și Walker împotriva Regatului Unit

22 august 2006

Reclamanta din prima cauză s-a plâns de faptul că indemnizația ei de invaliditate a fost întreruptă atunci când aceasta a ajuns la vârsta de 60 de ani, în timp ce un bărbat aflat în aceeași situație ar fi primit indemnizația până la vârsta de 65 de ani. În timp ce femeile își puteau solicita pensia de stat la vârsta de 60 de ani și erau scutite de contribuțiile de asigurări sociale dacă continuau să lucreze, reclamantul din a doua cauză s-a plâns de faptul că nu poate primi pensia de stat până la vârsta de 65 de ani, iar reclamantul din a treia cauză s-a plâns că a fost obligat să plătească contribuții după

¹. Prestația asociată veniturilor, plătită ca despăgubire angajaților sau foștilor angajați a căror capacitate de obținere de venituri a fost afectată de un accident de muncă sau de o boală profesională.

². Înainte de 1986, beneficiarii REA primeau în continuare după pensionare indemnizația, care le era plătită concomitent cu pensia legală. Începând din 1986, a existat o succesiune de măsuri legislative care au încercat să elimine sau să reducă REA primită de către reclamanții care atinseseră vârsta pensionării, prin impunerea unor condiții de întrerupere automată sau de limitare la vârsta de 65 de ani pentru bărbați și de 60 de ani pentru femei, vârstele folosite în sistemul reglementat de pensionare pentru limită de vârstă.

vârsta de 60 de ani.

În cele trei cauze, Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu articolul 1** (protecția proprietății) **din Protocolul nr. 1**. Aceasta a reiterat în mod specific faptul că presupusa discriminare a rezultat dintr-o diferență de vârstă la care bărbații, pe de o parte, și femeile, pe de altă parte, aveau dreptul la o pensie de stat în Regatul Unit. Prin prisma justificării inițiale a diferenței (pentru corectarea inegalităților financiare dintre sexe), a evoluției lente a schimbării în viața profesională a femeilor, precum și în absența unui standard comun al statelor europene, Curtea a constatat că Regatul Unit nu poate fi criticat pentru faptul că nu a lansat mai repede o acțiune de stabilire a unei vârste unice de pensionare sau pentru faptul că a introdus reforme într-un ritm lent și etapizat, mai ales date fiind implicațiile ample pentru femei și economie, în general.

Imposibilitatea văduvilor de a beneficia de indemnizațiile de urmaș pentru soțul supraviețuitor

Cornwell împotriva Regatului Unit și Leary împotriva Regatului Unit

25 aprilie 2000 (radierea de pe rol – soluționări pe cale amiabilă)

Cei doi reclamânți s-au plâns că au fost discriminați pe criterii de sex, prin faptul că sistemul britanic de securitate socială nu prevedea indemnizații de urmaș pentru soțul supraviețuitor.

După ce a luat act de **soluționările pe cale amiabilă** (articolul 39 din Convenție) dintre Guvernul Regatului Unit și reclamânții în cele două cauze și după ce s-a asigurat că soluționările s-au întemeiat pe respectarea drepturilor omului conform celor prevăzute în Convenție sau Protocoalele sale, Curtea a decis să **radieze** cauzele de **pe rol**.

A se vedea, de asemenea, printre altele: **Crossland împotriva Regatului Unit**, Hotărârea (radierea de pe rol) din 29 mai 2000; **Atkinson împotriva Regatului Unit**, Hotărârea (radierea de pe rol) din 8 aprilie 2003; **Owens împotriva Regatului Unit**, Hotărârea (radierea de pe rol) din 13 ianuarie 2004.

Sawden împotriva Regatului Unit

12 martie 2002 (radierea de pe rol – soluționare pe cale amiabilă)

Soția reclamantului a decedat în august 1997, lăsându-l pe acesta drept administrator al bunurilor sale. O lună mai târziu, reclamantul a depus o cerere pentru prestații de securitate socială la care ar avea dreptul o văduvă al cărei soț ar fi murit în împrejurări similare cu cele ale soției sale, și anume indemnizația de văduvă și o indemnizație de mamă văduvă, care se acordă în baza Legii din 1992 privind contribuțiile și prestațiile de securitate socială. Acesta a fost informat că cererea sa este nulă, deoarece normele care reglementează plata prestațiilor pentru văduve sunt specifice doar femeilor. Acesta a introdus o acțiune în recurs la această decizie, care însă i-a fost respinsă. În aprilie 2001, a intrat în vigoare Legea din 1999 privind reforma socială și pensiile, asigurând disponibilitatea prestațiilor în caz de deces atât pentru bărbați, cât și pentru femei. Reclamantul s-a plâns Curții că a fost victima caracterului discriminatoriu al legislației britanice privind securitatea socială și impozitele.

După ce a luat act de **soluționarea pe cale amiabilă** (articolul 39 din Convenție) dintre Guvernul Regatului Unit și reclamant și după ce s-a asigurat că soluționarea s-a întemeiat pe respectarea drepturilor omului conform celor prevăzute în Convenție sau Protocoalele sale, Curtea a decis să **radieze** cauza de **pe rol**.

A se vedea, de asemenea, printre altele: **Loffelman și Regatul Unit**, Hotărârea (radierea de pe rol) din 26 martie 2002; **Downie împotriva Regatului Unit**, Hotărârea (radiere de pe rol) din 21 mai 2002; **Rice împotriva Regatului Unit**, Hotărârea (radierea de pe rol) din 1 octombrie 2002.

Willis împotriva Regatului Unit

11 iunie 2002

Reclamantul s-a plâns în legătură cu discriminarea suferită de el și de răposata lui soție prin decizia prin care i s-a refuzat acordarea indemnizației de urmaș pentru soțul supraviețuitor și a indemnizației de mamă văduvă, precum și prin neacordarea pe viitor a dreptului la pensia de urmaș pentru soțul supraviețuitor, fără a se ține cont de contribuțiile de securitate socială ale soției sale pe durata vieții sale. Acesta a pretins că a fost victima caracterului discriminatoriu al legislației britanice privind securitatea socială.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu articolul 1** (protecția proprietății) **din Protocolul nr. 1**, statuând că diferența de tratament dintre bărbați și femei în ceea ce privește dreptul la indemnizația de urmaș pentru soțul supraviețuitor și la indemnizația de mamă văduvă nu s-a bazat pe nicio justificare obiectivă și rezonabilă. Curtea a observat în special că nimic nu a susținut în speță că partea interesată nu îndeplinește diversele condiții reglementate pentru plata acestor prestații. Singura justificare a refuzului de a i se acorda prestațiile în cauză a fost faptul că este bărbat. O femeie aflată în aceeași situație ar fi avut dreptul aplicabil în legislația internă de a primi ambele tipuri de indemnizații. Cu privire la imposibilitatea reclamantului de a beneficia de pensia de urmaș pentru soțul supraviețuitor, Curtea a constatat în plus faptul că, chiar dacă partea interesată ar fi fost femeie, aceasta nu s-ar fi încadrat pentru primirea unei pensii de urmaș pentru soțul supraviețuitor în condițiile prevăzute în Legea din 1992. Într-adevăr, o văduvă aflată în situația reclamantului nu ar beneficia de dreptul de a beneficia de pensie cel puțin până în anul 2006 și este posibil să nu beneficieze niciodată de acest drept din cauza efectului altor condiții reglementate care impun, de exemplu, ca solicitanta să nu se recăsătorească înainte de data la care s-ar concretiza dreptul acesteia. Având în vedere că reclamantul nu a fost tratat diferit față de o femeie aflată într-o situație similară, Curtea a considerat că nu a existat nicio situație de discriminare contrară articolului 14 din Convenție cu privire la dreptul său la o pensie de urmaș pentru soțul supraviețuitor. Prin urmare, Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 14, coroborat cu articolul 1 din Protocolul nr. 1**, cu privire la imposibilitatea reclamantului de a beneficia de dreptul la pensia de urmaș pentru soțul supraviețuitor.

Hobbs, Richard, Walsh și Geen împotriva Regatului Unit

14 noiembrie 2006

Cei patru reclamanți au rămas văduvi pe la mijlocul sau la sfârșitul anilor 1990. Aceștia s-au plâns în special de faptul că instanțele din Regatul Unit au refuzat să le acorde, din motive legate de sex, o indemnizație de urmaș scutită de impozit sau un beneficiu echivalent. Al doilea, al treilea și al patrulea reclamant s-au plâns, în plus, de faptul că nu li s-a plătit pensia de urmaș pentru soțul supraviețuitor și, inițial, de faptul că nu au primit indemnizația de urmaș pentru soțul supraviețuitor și alocația de mamă văduvă.

Cu privire la prima plângere a reclamanților, Curtea a considerat că, în perioada în care li s-a refuzat reclamanților beneficiul în cauză, diferența de tratament între bărbați și femei cu privire la indemnizația de urmaș scutită de impozit nu a fost justificată în mod rezonabil și obiectiv. În consecință, Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu articolul 1** (protecția proprietății) **din Protocolul nr. 1**, în cazul primilor trei reclamanți. Curtea a mai precizat faptul că părțile au ajuns la o soluționare pe cale amiabilă în ceea ce privește plângerile privind indemnizația de urmaș și alocația de mamă văduvă și a **radiat de pe rol** aceste părți din cereri. În final, Curtea **nu** a constatat **nicio încălcare** a Convenției în ceea ce privește plângerile reclamanților privind pensia de urmaș în cazul celui de-al doilea și celui de-al treilea reclamant și a amânat examinarea plângerilor privind această pensie în cazul celui de-al patrulea reclamant.

A se vedea, de asemenea, printre altele: **Cross împotriva Regatului Unit**, Hotărârea din 9 octombrie 2007; **Anderson împotriva Regatului Unit** și **Crilly împotriva Regatului Unit**, Hotărârile din 20 noiembrie 2007; **Geen împotriva Regatului Unit**,

Hotărârea din 4 decembrie 2007; [Goodwin împotriva Regatului Unit](#) și [Higham împotriva Regatului Unit](#), Hotărârile din 22 ianuarie 2008; [Szulc împotriva Regatului Unit](#), Hotărârea din 8 aprilie 2008; [Smith împotriva Regatului Unit](#), Hotărârea din 20 mai 2008.

[Runkee și White împotriva Regatului Unit](#)

10 mai 2007

Cei doi reclamânți s-au plâns că, fiind bărbați, nu au avut dreptul să primească indemnizații de urmaș (pensia de urmaș și indemnizația forfetară de urmaș) echivalente celor disponibile femeilor văduve care și-au pierdut soții.

Curtea a observat că pensia de urmaș, din momentul în care a fost prevăzută și până la abolirea sa pe data de 9 aprilie 2001 (cu excepția femeilor ai căror soți au murit înainte de această dată), a fost concepută pentru a corecta inegalitatea dintre văduvele vârstnice, ca grup, și restul populației. Aceasta a considerat că diferența a fost justificată în mod obiectiv. Dată fiind evoluția lentă a schimbării în viața profesională a femeilor și imposibilitatea de a indica o dată precisă de la care văduvele vârstnice nu mai aveau nevoie de ajutor, Curtea nu a considerat că Regatul Unit poate fi criticat nici pentru faptul că nu a eliminat pensia de urmaș mai devreme. Prin urmare, aceasta a constatat că **nu s-a produs o încălcare a articolului 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu articolul 1** (protecția proprietății) **din Protocolul nr. 1**, având în vedere că reclamânții nu au avut dreptul la o pensie de urmaș. Cu toate acestea, asemenea unor cauze similare care ridică aceeași problemă în temeiul Convenției (a se vedea în continuare cauza *Willis împotriva Regatului Unit* din 11 iunie 2002), Curtea a decis că s-a produs o **încălcare a articolului 14, coroborat cu articolul 1 din Protocolul nr. 1**, cu privire la neacordarea dreptului la indemnizația forfetară de urmaș.

A se vedea, de asemenea, printre altele: [Fallon împotriva Regatului Unit](#) și [Woods împotriva Regatului Unit](#), Hotărârile din 20 noiembrie 2007; [Williams împotriva Regatului Unit](#), Hotărârea din 8 ianuarie 2008; [McNamee împotriva Regatului Unit](#), Hotărârea din 27 martie 2008; [Cummins împotriva Regatului Unit](#), Hotărârea din 1 aprilie 2008; [Szulc împotriva Regatului Unit](#), Hotărârea din 8 aprilie 2008.

Obligația de a plăti contribuții în baza unui sistem de securitate socială

[Van Raalte împotriva Țărilor de Jos](#)

21 februarie 1997

Reclamantul, care nu a fost niciodată căsătorit și nici nu a avut copii, s-a plâns că a fost victima unui tratament discriminatoriu în ceea ce privește obligația de a plăti contribuții în baza Legii generale privind alocația pentru copii. Acesta a pretins că faptul că i se percep contribuții în baza Legii generale privind alocația pentru copii, în condițiile în care este un bărbat necăsătorit și fără copii cu vârsta de peste 45 de ani, constituie o discriminare pe criterii de sex, dat fiind faptul că la data evenimentelor reclamate femeilor necăsătorite și fără copii, de aceeași vârstă, nu li se percepeau astfel de contribuții.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu articolul 1** (protecția proprietății) **din Protocolul nr. 1**, constatând că, indiferent de întrebarea dacă dorința de a proteja sentimentele femeilor fără copii de o anumită vârstă ar putea fi considerată drept un scop legitim, un astfel de obiectiv nu poate constitui o justificare a diferenței de tratament pe criterii de sex în cauza de față. Curtea a observat în special că, deși statele contractante beneficiază de o anumită marjă de apreciere în baza Convenției în ceea ce privește introducerea de exonerări de la astfel de contribuții, articolul 14 impune ca orice astfel de măsură să fie, în principiu, aplicată uniform atât bărbaților, cât și femeilor, cu excepția cazului în care s-ar aduce motive concludente pentru justificarea unei astfel de diferențe de tratament. În prezenta cauză, Curtea nu a fost însă convinsă de faptul că au existat astfel de motive. În acest context,

trebuia amintit că, astfel cum femeile cu vârsta de peste 45 de ani pot naște, există, pe de altă parte, și bărbați cu vârsta de 45 de ani sau mai puțin care nu pot procrea. Curtea a mai observat și faptul că o femeie necăsătorită și fără copii în vârstă de 45 de ani sau mai mult ar putea la fel de bine să devină eligibilă pentru plata alocațiilor în baza legii în cauză; ea ar putea, spre exemplu, să se căsătorească cu un bărbat care are deja copii dintr-o căsătorie anterioară. În plus, argumentul că perceperea de contribuții în baza unui sistem de alocații pentru copii de la femei necăsătorite și fără copii ar impune o sarcină emoțională nedreaptă asupra acestora ar putea la fel de bine să fie valabil și în cazul bărbaților necăsătoriți și fără copii sau al cuplurilor fără copii.

Sistemul de pensii

Vârsta de pensionare

Andrie împotriva Republicii Ceha

17 februarie 2011

Prezenta cauză privește sistemul de pensii din Republica Cehă, prin care femeile și bărbații care au grijă de copii sunt eligibili pentru pensie la diferite vârste. În urma divorțului său, reclamantului i-au fost încredințați cei doi copii minori ai săi. În 2003, acesta a solicitat să se pensioneze la vârsta de 57 de ani, însă cererea sa a fost refuzată pe motivul că nu a ajuns la vârsta de pensionare, care era, la acea dată, de 60 de ani pentru bărbați. Vârsta pentru femei era de 57 de ani sau mai mică, în funcție de numărul de copii pe care i-a crescut. Reclamantul a înaintat recurs pe motivul că faptul că a crescut doi copii ar fi trebuit să fie luat în considerare la calcularea vârstei sale de pensionare, însă acțiunea sa a fost respinsă după ce Curtea Constituțională a hotărât în cadrul a două proceduri separate că legislația nu este incompatibilă cu Constituția. Acesta s-a plâns în special de faptul că i s-a refuzat o pensie la o vârstă la care o femeie aflată în situația sa ar fi putut să o primească.

Curtea a constatat **neîncălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu articolul 1** (protecția proprietății) **din Protocolul nr. 1**, statuând că abordarea Republicii Ceha cu privire la sistemul său de pensii a fost justificată în mod rezonabil și obiectiv și că va continua să fie astfel până în momentul în care schimbările sociale și economice din țară elimină nevoia instituirii unui tratament special pentru femei. Aceasta a considerat în special că reducerea vârstei la care femeile erau eligibile pentru pensie în Republica Cehă, așa cum a fost hotărâtă în 1964 în baza Legii privind securitatea socială, își avea originea în împrejurările istorice specifice și reflecta realitățile Cehoslovaciei socialiste de la acea vreme. Această măsură a urmărit un „scop legitim” deoarece a fost concepută să compenseze inegalitatea și greutățile pe care le întâmpinau femeile în cadrul modelului de familie instituit la vremea respectivă (și care persistă în zilele noastre), acela de a munci cu normă întreagă și, în același timp, de a avea grijă de copii și de locuință. Într-adevăr, valoarea salariilor și a pensiilor acordate femeilor era în general mai mică față de cele ale bărbaților. Curtea a subliniat totodată faptul că autoritățile naționale sunt cele mai în măsură să soluționeze astfel de chestiuni complexe legate de politici economice și sociale, care depind de multiple variabile interne și cunoștințe directe despre societatea în cauză.

Pensia de urmaș

Zeman împotriva Austriei

29 iunie 2006

Reclamantul s-a plâns în legătură cu reducerea pensiei sale de urmaș în baza Legii privind pensiile, astfel cum a fost modificată, și a Legii privind pensiile pentru limită de vârstă. Conform dispozițiilor acestei legi, văduvii au avut dreptul să primească 40 % din pensia pe care a primit-o soția decedată înainte de 1995, în timp ce văduvele aveau dreptul de a primi 60 % din pensia soțului decedat. Recursurile înaintate de reclamant, care a declarat că, dacă ar fi fost femeie într-o situație similară, ar fi avut dreptul la 60 %, nu au avut succes.

Curtea a constatat în speță **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) din

Convenție, **coroborat cu articolul 1** (protecția proprietății) **din Protocolul nr. 1**, statuând că diferența de tratament dintre bărbați și femei care rezultă din intrarea în vigoare a modificării legislative, în ceea ce privește dreptul la pensia de urmaș dobândit înainte de 1995, nu s-a bazat pe nicio „justificare obiectivă și rezonabilă”.

Pensia pentru limită de vârstă în cazul persoanelor căsătorite

Wessels-Bergervoet împotriva Țărilor de Jos

4 iunie 2002

Reclamanta și soțul acesteia au trăit toată viața în Țările de Jos. Soțul reclamantei a primit o pensie pentru limită de vârstă pentru persoane căsătorite în baza Legii generale privind pensiile pentru limită de vârstă (*Algemene Ouderdomswet* - „AOW”) începând cu data de 1 august 1984. Totuși, pensia sa a fost redusă cu 38 %, deoarece acesta nu a fost asigurat în baza legii respective pe o perioadă totală de 19 ani, atunci când a lucrat în Germania și a fost asigurat conform legislației germane privind securitatea socială. Nu s-a înaintat recurs la această hotărâre. Reclamantei i s-a acordat o pensie pentru limită de vârstă în baza AOW începând de la 1 martie 1989 pe aceeași bază ca și pensia soțului ei, redusă cu 38 %. Aceasta a înaintat recurs fără succes. Reclamanta a pretins că reducerea pensiei ei în baza AOW reprezintă o discriminare pe criterii de sex prin faptul că, la data respectivă, o femeie căsătorită era asigurată în baza legii doar pentru perioadele în care soțul ei era asigurat de sistemul AOW, iar pentru bărbații căsătoriți nu exista nicio normă similară.

Curtea a constatat **încălcarea articolului 14** (interzicerea discriminării) din Convenție, **coroborat cu articolul 1** (protecția proprietății) **din Protocolul nr. 1**, statuând că diferența de tratament dintre femei căsătorite și bărbați căsătoriți în ceea ce privește dreptul la prestații în baza AOW, a cărei victimă a fost reclamanta, nu s-a bazat pe nicio „justificare obiectivă și rezonabilă”. Curtea a precizat în mod specific că, atunci când examinează dacă o diferență de tratament poate fi considerată drept justificată, aceasta are în vedere nu doar scopul acesteia la data la care dispozițiile respective au intrat în vigoare, ci și efectele sale în cauza de față. În cauza de față, reclamanta a primit o pensie pentru limită de vârstă începând cu data de 1 martie 1989, care era cu 38 % mai mică decât cea pe care ar fi primit-o un bărbat căsătorit în aceeași situație. Cu alte cuvinte, inegalitatea de tratament inerentă normelor legale anterioare s-a concretizat în 1989 atunci când, date fiind atitudinile sociale prevalente la vremea aceea, scopul urmărit de dispozițiile legale în cauză nu mai putea fi susținut. În această privință, Curtea a ținut cont, de asemenea, de faptul că, atunci când s-au schimbat normele legale relevante în 1985 în vederea asigurării conformității cu standarde mai moderne privind egalitatea între bărbați și femei, nu s-au luat măsuri pentru a se elimina efectul discriminatoriu al legislației anterioare.

Legitimații de călătorie pentru persoanele vârstnice

Michael Matthews împotriva Regatului Unit

15 iunie 2002

Reclamantul, în vârstă de 64 de ani, a depus o cerere la oficiul poștal local pentru o legitimație de călătorie destinată persoanelor vârstnice, care i-ar fi dat dreptul să călătorească gratuit cu majoritatea mijloacelor de transport în comun din Londra Mare. Cererea sa a fost refuzată pentru că, în conformitate cu legislația britanică, o astfel de legitimație se putea acorda doar bărbaților în vârstă de cel puțin 65 de ani, în timp ce femeile erau eligibile să primească o astfel de legitimație, sub rezerva dispozițiilor sistemului local, la vârsta de cel puțin 60 de ani. Reclamantul s-a plâns de discriminare pe criterii de sex în legătură cu exercitarea dreptului său la respectarea bunurilor.

După ce a luat act de **soluționarea pe cale amiabilă** (articolul 39 din Convenție) dintre Guvernul Regatului Unit și reclamant și după ce s-a asigurat că soluționarea s-a întemeiat pe respectarea drepturilor omului conform celor prevăzute în Convenție sau Protocelele sale, Curtea a decis să **radieze** cauza de **pe rol**.

Dreptul la alegeri libere

Lista candidaților la alegeri pentru organe reprezentative

Staatkundig Gereformeerde Partij împotriva Țărilor de Jos

10 iulie 2012 (decizii privind admisibilitatea)

După o hotărâre a instanței regionale pronunțată într-o acțiune civilă introdusă împotriva sa de mai multe asociații și organizații și prin care se impunea statului să ia măsuri pentru a-l obliga să își deschidă listele de candidați la alegeri pentru organe reprezentative femeilor, reclamantul - un partid politic protestant foarte tradiționalist - și-a modificat principiile pentru a accepta femeii ca membri, însă fără a le permite să candideze pentru funcții publice. În 2010, Curtea Supremă din Țările de Jos a constatat că fiind inacceptabilă modalitatea prin care partidul și-a pus în practică convingerile sale cu privire la numirea candidaților pentru funcții în cadrul organelor reprezentative generale. Aceasta a mai afirmat că statul a greșit când a considerat că exercitarea propriei funcții de echilibrare îi permitea să se abțină de la orice măsură împotriva acestei practici. Ulterior, Comisia parlamentară permanentă pentru afaceri interne din cadrul Camerei inferioare a Parlamentului a decis să aștepte rezultatul acțiunii introduse în fața Curții Europene înainte de a se decide dacă ia măsuri sau nu.

Curtea a declarat cererea ca fiind **inadmisibilă** din lipsă vădită de temei. Curtea a reiterat în special că democrația este singurul model politic avut în vedere de Convenție și singurul care este compatibil cu aceasta. În plus, promovarea egalității între femei și bărbați în statele membre împiedică statul să adopte ideea conform căreia rolul bărbatului este primordial, iar cel al femeii secundar. Faptul că nicio femeie nu și-a exprimat dorința de a candida în alegeri pentru partidul reclamant nu este un element decisiv. Nu era deloc importantă problema să se știe dacă refuzul unui drept politic fundamental bazat doar pe criterii de sex a fost prevăzut în mod explicit în actul constitutiv al partidului reclamant sau în orice alt document intern al partidului reclamant, dat fiind faptul că acesta a fost adoptat public și aplicat în practică. Poziția partidului reclamant a fost inacceptabilă, indiferent de convingerea profund religioasă pe care se bazează aceasta.

Texte și documente

A se vedea în special:

- [pagina web](#) „Egalitatea de gen” a Consiliului Europei
- [Manual de drept european privind nediscriminarea](#), Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene/Consiliul Europei, 2010
- [Manual de drept european privind nediscriminarea – Actualizare jurisprudenta iulie 2010-decembrie 2011](#), Agenția pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene/Consiliul Europei, 2012

Contact pentru presă:

Tel.: +33 (0)3 90 21 42 08